

jeżeli = ‘where’ / ‘if’ /

Jeżeli wspólnik nie uiścił dopłaty w określonym terminie, obowiązany jest do zapłaty odsetek ustawowych... . (KSH4 Art. 178 § 2)

Where a shareholder **fails to make** an additional payment by the specified date, he shall be obliged to pay statutory interest... . (CCC1)5

If a shareholder does not pay the additional contribution within a specified deadline, he shall pay statutory interest... . (PCCC)

chyba że = ‘unless’ / ‘save as’

Jeżeli akcjonariusz nie dokonał wpłaty w terminie określonym w § 1, jest on obowiązany do zapłacenia odsetek ustawowych za opóźnienie lub odszkodowania, chyba że statut stanowi inaczej. (KSH Art. 330 § 5)

If the shareholder fails to make the payment on the date specified in § 1, the shareholder shall pay statutory interest on delay or damages, **unless** the **statutes provide otherwise**. (PCCC)

Save as otherwise provided in the **company articles**, a shareholder who has failed to make payment by the date referred to in paragraph 1 shall be liable to pay statutory interest for the default, or damages. (PCOCPAC)11

w razie = ‘upon’ / ‘should’ / in case of

Statut może stanowić, że akcje ulegają umorzeniu w razie ziszczenia się określonego zdarzenia bez powzięcia uchwały przez walne zgromadzenie. (KSH Art. 359 § 6)

The statutes may provide for share redemption **upon** the occurrence of a specific event without a resolution of the general meeting. (CCC1)

The company articles may **provide for** redeeming shares without the resolution of the general meeting **should** a certain event occur. (PCOCPAC)

w razie = ‘when’ / ‘in the case where’ / ‘in the case of’

Przepisy § 1, 2, 4 i 5 stosuje się odpowiednio w razie ustania stosunku zależności. (KSH Art. 6 § 6)

The provisions of §§ 1, 2, 4, and 5 above shall apply **accordingly** to instances **when** the dependence relationship has ceased. (CCC1)

The provisions of § 1, 2, 4 and 5 shall apply *mutatis mutandis* **in the case where** a relation of dependence ceases to exist. (PCCC)

The provisions of paragraphs 1, 2, 4 and 5 shall apply accordingly **in the case of** cessation of a relationship of dependency. (PCOCPAC)

stosuje się = ‘shall be governed’ / ‘shall apply’

W sprawach określonych w art. 1 § 1 nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego. (KSH Art. 2)

All matters set forth in Article 1 § 1 which are not regulated in this Act **shall be governed** by the provisions of the Civil Code. (CCC1)

The provisions of the Civil Code **shall apply** to any matters specified in Article 1, paragraph 1 not regulated in this Act. (PCOCPAC)

wolno = ‘shall be permissible’

Wolno zatrudniać tylko tych młodocianych, którzy:

1) ukończyli co najmniej gimnazjum,

2) przedstawili świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża ich zdrowiu.

(KP Art. 191 § 1)

It **shall be permissible** to employ only those young adults who: 1) have completed

at least junior high school; 2) present a medical certificate stating that work of a particular type is not hazardous to their health. (PLC)

wolno = ‘shall be free’

*Jeżeli wartość wkładów niepieniężnych lub przedmiotów i praw majątkowych, nabywanych przed zarejestrowaniem, ustalona przez biegłych rewidentów jest niższa przynajmniej o jedną piątą od wartości, oznaczonej w sprawozdaniu założycieli, **wolno** każdemu subskrybentowi zrzec się uczestnictwa w spółce.* (KH25 Art. 325)

Where the value of non-cash contributions or proprietary rights and things acquired prior to registration, determined by expert auditors, is lower by at least one fifth than the value indicated in the promoters’ report, each subscriber **shall be free** to resign from participation in the company. (PCC226)

wolno = ‘shall be authorised’

*Właścicielowi **wolno** w pościgu za rojem wejść na cudzy grunt, powinien jednak naprawić wynikłą szkodę.* (KC Art. 182)

In pursuing the swarm the owner **shall be authorised** to enter the land of another person but he has to redress the resulting damage. (PCC)

może = ‘may’ / ‘shall have the right’

*Odwołać prokurę **może** każdy wspólnik mający prawo prowadzenia spraw spółki.* (KSH Art. 41 § 2)

The commercial power of attorney **may** be revoked by any partner who has the right to manage the affairs of the partnership. (PCCC)

XIX

Every partner having the right to conduct affairs of the partnership **shall have the right** to revoke the procuration. (PCOCPAC)

In Polish legislative texts, there is also *można* to be found. It is another form of *móc*, and it occurs in subjectless constructions. Polish legislators use *można* when they address the general public; they do not name the legal subject of the norm. This should be obvious from the context.

See the example below:

można = ‘may’

*Potrącenia z tytułów wymienionych w § 1 i 2 **można** również dokonać z urzędu.* (OP Art. 64 § 3)27

Set-offs under the rights listed in §§ 1 and 2 **may** also be made *ex officio*. (AORFT)

nie jest obowiązany = ‘shall not be obliged’ / ‘shall not be obligated’

*Komandytariusz **nie jest obowiązany** do zwrotu tego, co pobrał **tytułem** zysku na podstawie sprawozdania finansowego,...* (KSH Art. 112 § 4)

A limited partner **shall not be obliged to** return whatever he received **as** profit on the basis of the financial statements. (CCC1)

A limited partner **shall not be obligated to** return what he received **in respect of** profit under the financial report. (PCCC)

A limited partner **shall not be required to** refund what he collected as profit on the basis of financial statement. (PCOCPAC)

nie wymaga = ‘shall not be necessary’

jest uprawniony = ‘shall be entitled’

*Każdy wspólnik **jest uprawniony** i zobowiązany do prowadzenia spraw spółki.* (KC)

Each partner **shall be entitled** and bound to manage the partnership's affairs. (PCC)

uprawnienie przysługuje = 'the right shall vest in'

Uprawnienie, o którym mowa w art. 64 § 1, **przysługuje** również podatnikom w stosunku do gminy z tytułu: 1) prawomocnego wyroku sądowego wydanego na podstawie art. 4201 Kodeksu cywilnego. (OP Art. 65 § 1)

The **right** referred to in Article 64 § 1 **shall** also **vest in** a taxpayer in relation to a district, county, or province under: (1) final judicial judgement issued on the basis of Article 4201 of the Civil Code. (AORFT)

nie wolno = 'shall not be allowed' 'must not'

Przechowawcy **nie wolno** używać rzeczy bez zgody składającego, chyba że jest to konieczne do jej zachowania w stanie nie pogorszonym. (KC Art. 839)

The keeper **shall not be allowed to** use the thing without the consent of the depositor unless that is necessary to preserve it in a non-deteriorated condition. (PCC)

nie wolno = 'it shall not be permissible'

Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada on wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. (KP Art. 2373 § 1)

It shall not be permissible to allow an employee to work in posts for which he/she lacks required qualifications, necessary skills and sufficient knowledge of the provisions of law and rules of work safety and hygiene. (PLC)

nie można = 'cannot' / 'may not' / 'nor can' / 'shall not' / 'neither may'

Wynagrodzenia za usługi świadczone przy powstaniu spółki **nie można** wypłacać ze środków wpłaconych na pokrycie kapitału zakładowego, jak również zaliczać na poczet wkładu wspólnika. (KSH Art. 158 § 2)

Remuneration for services rendered towards the company's coming into existence **shall not** be disbursed out of moneys paid in towards the initial capital, and **neither may** it be credited to a shareholder's contribution. (PCOCPC)

kto = 'anyone who' 'whoever' / 'a person who' / 'any person who'

Kto złożył oświadczenie woli pod wpływem bezprawnej groźby drugiej strony lub osoby trzeciej, ten też może uchylić się od skutków prawnych swego oświadczenia, jeżeli z okoliczności wynika, że mógł się obawiać, iż jemu samemu lub innej osobie grozi poważne niebezpieczeństwo osobiste lub majątkowe. (KC Art. 87)

Anyone who made a declaration of intent under the influence of an illegal threat posed by the other party or a third person may evade the legal effects of the declaration if it follows from the circumstances that he had a reason to fear that he or another person was in serious danger with respect to their persons or property. (PCC)

Whoever does X is liable to punishment Y. (*Kto czyni X podlega karze Y.*)

If P does X, then P is liable to punishment Y. (*Jeżeli P czyni X, podlega karze Y.*)

kto... podlega karze grzywny = 'any person... shall be liable to a fine'

kto... podlega karze pozbawienia wolności = 'anyone... shall be subject to imprisonment'

w wysokości nie niższej = amount to ... but not less / not exceeding / not more than

Odszkodowanie, o którym mowa w art. 45, przysługuje **w wysokości** wynagrodzenia

za okres od 2 tygodni do 3 miesięcy, **nie niższej** jednak od wynagrodzenia za okres wypowiedzenia. (KP Art. 471)

The due compensation defined in Article 45 shall **amount to** the remuneration due for a period ranging from two weeks to three months, but **not less**, however, **than** the remuneration for the period of notice. (PLC)

od... do = ‘for... to’

*Kto, będąc obowiązany do zachowania tajemnicy skarbowej, ujawnia informacje określone w art. 182, podlega karze pozbawienia wolności **od 6 miesięcy do lat 5**.*

(OP Art. 306 § 2)

Anyone obligated to observe fiscal confidentiality who discloses information specified in Article 182 shall be subject to imprisonment **for** six months **to** five years.

(AORFT)

do... = ‘up to...’

*Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności **do lat 2**.* (OP Art. 306 § 3)

If the perpetrator of an act specified in § 1 or 2 acted unintentionally, he shall be subject to imprisonment **up to** two years. (AORFT)

do lat... = ‘of up to... years’ / ‘for up to... years’

*Kto przy wykonywaniu obowiązków wymienionych w tytule III ogłasza dane nieprawdziwe albo przedstawia je organom spółki, władzom państwowym lub osobie powołanej do rewizji - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności **do lat 2**.* (KSH Art. 587 §1)

Whoever, **when performing** the duties specified in Title III, announces untrue information, or presents such information to bodies of the company or partnership, State authorities or a person appointed for audit – shall be liable to a fine, a penalty of restriction of liberty or deprivation of liberty **of up to 2 years**. (PCOCPAC)

A person who, **in the course of performance** of the duties set out in Title III, announces false data or submits it to the company governing bodies, government agencies or to a person authorised to carry out an audit, shall be subject to a fine, a penalty of restriction of liberty or imprisonment **for up to two years**. (PCCC)

Any person who, **while performing** the duties referred to in Title III, gives or provides false information to the authorities of the company or partnership, State authorities or a person appointed to conduct audit - shall be liable to a fine, penalty of restriction of freedom or imprisonment **of up to two years**. (CCC1)

w rozumieniu... jest = ‘within the meaning... is’

*Młodocianym **w rozumieniu** kodeksu **jest** osoba, która ukończyła 16 lat, a nie przekroczyła 18 lat.* (KP Art. 190 § 1)

A young adult, **within the meaning of** this Code, **is** a person who has attained the age of 16 years, and has not yet attained the age of 18 years. (PLC)

Translation exercise

Art. 1.§ 1. Małżeństwo zostaje zawarte, gdy mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wstępują ze sobą w związek małżeński.

§ 2. Małżeństwo zostaje również zawarte, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego w obecności duchownego oświadczą wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu i kierownik urzędu stanu cywilnego następnie sporządzi akt małżeństwa. Gdy zostaną spełnione

powyższe przesłanki, małżeństwo uważa się za zawarte w chwili złożenia oświadczenia woli w obecności duchownego

A marriage is concluded (entered into) when a man and a woman are both present before (in front of) before the head of a registry office and make a statement (declaration) that they take each other in marital union.

A marriage is also concluded when a man and a woman enter into marital union under an internal law of a church (in the original text appears 'canon law', which is wrong because it suggests that only the Roman Catholic Church governed by canon law has a status of a church under Polish ecclesiastical law) or the law of another religious community (in the original text – religious order, which doesn't make sense) in the presence of a cleric (religious official) and the head of the registry office (not a registry office because the definite office which issued the requested documents the spouses produce in the church is mentioned here) then draws up a marriage certificate. If these conditions are met the marriage is considered (deemed) to have been concluded at the moment of making the statement of intent in front of the cleric.

Homework

I know the text is a bit long but you don't have to write the whole translation. Please just read the text carefully, think it over, look up for some new words and be prepared for discussion at our next meeting. Should the Group not be prepared, I will feel constrained to assign to you some written homework to be handed in. Since the number of our meetings is limited, you have to work at home a little bit!

Art. 56. § 1. Jeżeli między małżonkami nastąpił zupełny i trwały rozkład pożycia, każdy z małżonków może żądać, ażeby sąd rozwiązał małżeństwo przez rozwód.

§ 2. Jednakże mimo zupełnego i trwałego rozkładu pożycia rozwód nie jest dopuszczalny, jeżeli wskutek niego miałyby ucierpieć dobro wspólnych małoletnich dzieci małżonków albo jeżeli z innych względów orzeczenie rozwodu byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

§ 3. Rozwód nie jest również dopuszczalny, jeżeli żąda go małżonek wyłącznie winny rozkładu pożycia, chyba że drugi małżonek wyrazi zgodę na rozwód albo że odmowa jego zgody na rozwód jest w danych okolicznościach sprzeczna z zasadami współżycia społecznego.

Art. 57. § 1. Orzekając rozwód sąd orzeka także, czy i który z małżonków ponosi winę rozkładu pożycia.

§ 2. Jednakże na zgodne żądanie małżonków sąd zaniecha orzekania o winie. W tym wypadku następują skutki takie, jak gdyby żaden z małżonków nie ponosił winy.

Art. 58. § 1. W wyroku orzekającym rozwód sąd rozstrzyga o władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem obojga małżonków i o kontaktach rodziców z dzieckiem oraz orzeka, w jakiej wysokości każdy z małżonków jest obowiązany do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka. Sąd uwzględnia porozumienie małżonków o sposobie wykonywania władzy rodzicielskiej i utrzymywaniu kontaktów z dzieckiem po rozwodzie, jeżeli jest ono zgodne z dobrem dziecka. Rodzeństwo powinno wychowywać się wspólnie, chyba że dobro dziecka wymaga innego rozstrzygnięcia.

§ 1a. Sąd może powierzyć wykonywanie władzy rodzicielskiej jednemu z rodziców, ograniczając władzę rodzicielską drugiego do określonych obowiązków i uprawnień w stosunku do osoby dziecka.

Sąd może pozostawić władzę rodzicielską obojgu rodzicom na ich zgodny wniosek, jeżeli przedstawili porozumienie, o którym mowa w § 1, i jest zasadne oczekiwanie, że będą współdziałać w sprawach dziecka.

§ 2. Jeżeli małżonkowie zajmują wspólne mieszkanie, sąd w wyroku rozwodowym orzeka także o sposobie korzystania z tego mieszkania przez czas wspólnego w nim zamieszkiwania rozwiedzionych małżonków. W wypadkach wyjątkowych, gdy jeden z małżonków swym rażąco nagannym postępowaniem uniemożliwia wspólne zamieszkiwanie, sąd może nakazać jego eksmisję na żądanie drugiego małżonka. Na zgodny wniosek stron sąd może w wyroku orzekającym rozwód orzec również o podziale wspólnego mieszkania albo o przyznaniu mieszkania jednemu z małżonków, jeżeli drugi małżonek wyraża zgodę na jego opuszczenie bez dostarczenia lokalu zamiennego i pomieszczenia zastępczego, o ile podział bądź jego przyznanie jednemu z małżonków są możliwe.

§ 3. Na wniosek jednego z małżonków sąd może w wyroku orzekającym rozwód dokonać podziału majątku wspólnego, jeżeli przeprowadzenie tego podziału nie spowoduje nadmiernej zwłoki w postępowaniu.

§ 4. Orzekając o wspólnym mieszkaniu małżonków sąd uwzględnia przede wszystkim potrzeby dzieci i małżonka, któremu powierza wykonywanie władzy rodzicielskiej.

Art. 59. W ciągu trzech miesięcy od chwili uprawomocnienia się orzeczenia rozwodu małżonek rozwiedziony, który wskutek zawarcia małżeństwa zmienił swoje dotychczasowe nazwisko, może przez oświadczenie złożone przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego powrócić do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa.